

NTNU

Institutt for lærerutdanning

DEKOM Værnes Kolles gjær vi det i praksis?

Åge Pedersen (rektor Fossli skole), Eirin Wik (rektor Selbustrand skole),
Ann Kristin Geving (etatsjef oppvekst Stjørdal), Lise Vikan Sandvik (professor, NTNU)

Fra erfaringsdeling til erfaringsutforsking i skole og skoleledelse

Lede læreres læring
Profesjonelle
læringsfellesskap
Utforskende
utvikling av praksis

Fra erfaringsdeling til erfaringsutforskning i skole og skoleledelse

Målet

Målet ble til gjennom
samhandling og prosesser i
regionen
Et felles kunnskapsgrunnlag

LVS 08.07.22 NTNU
Kunnskap for en bedre verden

Værnes PLF: Fra erfaringsdeling til erfaringsutforskning
i skole og skoleledelse
Desentralisert kompetanseutvikling i skolen 2021 – 2025

Kompetansenettverket Værnes har siden høsten 2019 samarbeidet med NTNU om en langsiktig plan for kompetanseutvikling i regionen. Dette dokumentet inneholder en situasjonsbeskrivelse og en konkret plan for det langsiktige arbeidet. Dette dokumentet er også et kunnskapsgrunnlag for tiltaket i Værnesregionen.

Fokuset for Værnesregionen i perioden 2021 – 2025 er tredelt:

- 1) å lede læreres læring
- 2) å utvikle profesjonelle læringsfelleskap i den lokale skolekulturen
- 3) å ha en utforskende tilnærming til utvikling av praksis på den enkelte skole

Kolles gjær vi det i praksis?

Erfaringer fra arbeidet lokalt på Fosslia skole

Fosslia skole

På sporet av den røde tråd

Mette Meidell
Lise Vikan Sandvik

NTNU

Den røde tråd

Hvordan er praksis på skolen?

[Bokmål](#)
[Nynorsk](#)
 Skriv ut

■ Grønn: Skolens praksis er tilfredsstillende
 ■ Gul: Skolens praksis må bedres
 ■ Rød: Skolens praksis må endres - tiltak er nødvendig

	Grønn	Gul	Rød
1. På vår skole trives elevene både faglig og sosialt	●	●	●
2. På skolen vår tilrettelegger vi for at alle elevene skal oppleve mestring	●	●	●
3. På vår skole arbeider vi systematisk med å utvikle positive relasjoner mellom elevene	●	●	●
4. Lærerne på vår skole har en positiv relasjon til hver enkelt elev	●	●	●
5. På vår skole mener lærerne de har stor betydning for elevenes trivsel og læring	●	●	●
6. Elever som har svak faglig progresjon får tilpasset opplæring som motiverer, engasjerer og gir mulighet til å lære på nye måter	●	●	●
7. Opplæringen på vår skole oppmuntrer til engasjement og utforskertrang	●	●	●
8. På vår skole får elevene godt begrunnet tilbakemelding om hvordan de ligger an i forhold til kompetansemålene	●	●	●
9. På vår skole reflektere elevene over egen læring	●	●	●

[Forrige side](#)

Side 1 av 4

[Neste side](#)

...elevmedvirkning?

Dilemma:
Elevene trives, men har lav motivasjon for skolearbeidet ...

Uttrykt ønske fra skolen

- Ønske om sammenheng
- rød tråd, helhetlige planer 1.-7.trinn
- Ønske om faglig pedagogisk og personlig utvikling
- Ønske om bedre kommunikasjon og samarbeid på tvers av trinn og fag

Mette Meidell

Universitetslektor

Institutt for lærerutdanning

✉ mette.meidell@ntnu.no

☎ 73590444 ☎ 47674418

Jonsvannsveien 82, D389, Trondheim, Jonsvannsveien 82

Hjelp til selvhjelp

Lise Vikan Sandvik

Professor

Institutt for lærerutdanning

Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap

✉ lise.sandvik@ntnu.no

☎ 73595290 ☎ 91785002

Arkitekt Christies gate 2, Kalvskinnet

Pedagogisk loppemarked

<p>SPESIALAVFALL</p> <p>Farlig Avfall</p> <p>«Dette bør vi kvitte oss med!»</p>	 <p>SKRYTELISTA</p> <p>«Dette fungerer!»</p>	 <p>IDÉHJØRNET</p> <p>«God idéer du har»</p>	 <p>DET GLEMTE BAKROMMET</p> <p>«Gode metoder som er lagt vekk»</p>
--	---	--	--

EL

Elevmedvirking: stø

Faglig: Kvalitet, krav e
skolegangen (rød tråd

Variasjon: samarbeid
ekskursjoner, prosjek
kreativt.

Sosialt: inkludering, v
hverandre gode, resp

Engasjerte voksne: f

Trygghet: bli sett, try
miljø.

Innemiljø og utemiljø

Elevene skal føle at

PER

Samarbeid: no
trinn, forventni

Arbeidsmiljø o
relasjoner, frem
sosiale treffpur
arbeidstidsordr
god på.

Ledelsen: to fa
rektor, tør å ta
setter sammen
sammen/ samk
fravær,

Fysisk arbeids
oppdatert, prak

FO

Kommunik
hjem/skole,
hjemmet, sr

Rød tråd: F
barn på sam

Voksne som
flinke.

Foreldre: St
klassefelles

Fossliia som
omdømme,

LÆRENDE ORGANISASJON

Kunnskapsdeling: jobbe forskningsbasert, fagteam på tvers av skoler, samarbeid, fagdager/kurs, byr på egen kompetanse, bruke den kompetansen som er på huset, digital bank for ulike trinn, følge samfunnsutviklingen, tettere samarbeid mellom SFO/skole, delingskultur, felles måte for begynneropplæring, tenke trinn - ikke klasse, tidlig innsats

Tid/økonomi til: å utvikle seg, vurdere egen praksis, deling av ideer, kommunisere med andre skoler, synliggjøre gode erfaringer, planlegge.

Respekt: positiv innstilling, lyttende, gir god feedback, engasjert, tørre å utforske nye metoder, åpen for nye ideer fra andre.

Ledelsen: tar tak i problemer på trinn.

Ansatte må melde seg på og vise seg fram.

1.trinn Fossli skole

Elevene på Fossli skole skal i løpet av sitt første skoleår jobbe med disse temaene.

Tverrfaglige tema	Beskrivelse	Link til side med utfyllende info
Dyrehospital	<p>Det er kjøpt inn utstyr til bruk under prosjektet. Kopioriginaler ligger klar i mappe.</p> <p>Elevene skal gjennom lek tilegne seg erfaring med ulike roller, begreper, skriving og køståing. De skal sy seg dyr i filt til bruk i prosjektet.</p>	
Butikk		

Norsk		
Tema	Beskrivelse	Link til side med utfyllende info
Språkutvikling	<p>Bokstavinnlæring: IMAL (bokstavprogram), 2 bokstaver i uka, bare småbokstaver, trekke sammen lyder til ord, lese ord, setninger og fortellinger, SOL</p> <p><u>Penskrift</u> (vårhalvåret)</p> <p>Språklig bevissthet Rim, regler, lyder, stavelser, ord og setninger, vitser og gåter, språkleker (Jørgen Frost), Ringeriksmaterialet, Alias, SOL, artikulasjonstrening</p>	imal.imalabc.no

Faggrupper 1.-7.trinn

Vi deler erfaringer, men utforsker vi praksis?

Milepælsplan fram til jul 2022

- Vår 2022: Ferdigstille aksjonsplan/prøve ut noe
- Vår 2022: Gallery walk
- Vår 2022: Møte med fagledergruppa og ledelsen
- Høst 2022: Utprøving og deling i PLF, videreutvikling av aksjonsplan, nytt tema...
- Høst 2022: Veilede skoleledelsen og ledere i fagteam
- Vinter 2022/2023: Erfaringsdeling på tvers av skoler

Hva har samarbeidet med NTNU og DEKOM tilført Fosslia skole?

- Vi har fått hjelp til å lage en plan og en strategi for utvikling av det profesjonelle læringsfellesskapet på skolen
- Vi har lært noe om lærende møter og aksjonsplaner
- Vi har fått presentert modellering av arbeidsmåter som er enkle og banale - men som samtidig forplikter

Stjørdal kommune

Takk for meg, og riktig god
helg til dere alle!

DEKOM I PRAKSIS PÅ SELBUSTRAND SKOLE

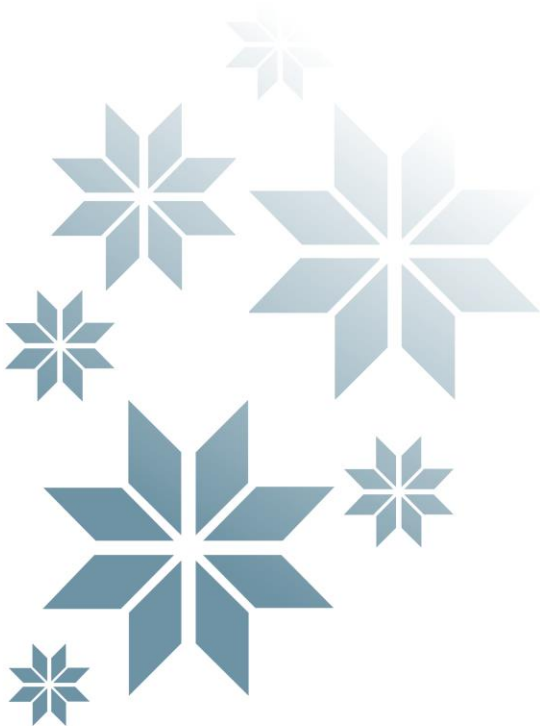
Trøndelagkonferansen 21.10-22

En prosess med lesing , læreplan , ledelse og læring i fokus

Pulje 1

Eirin Wik

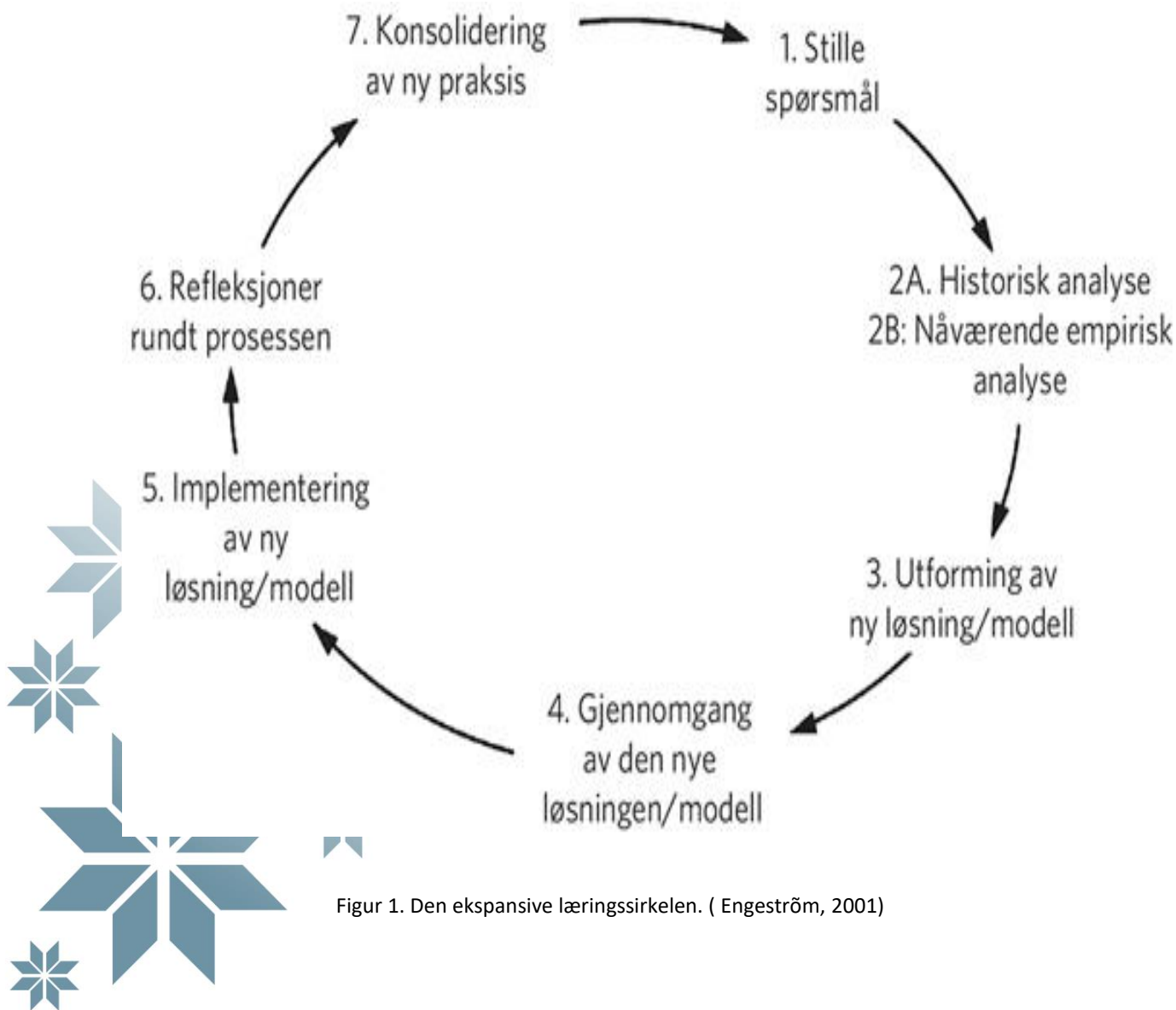
Mål: Utvikle elevenes leseferdigheter

- Fokusområder: Begrepsforståelse og relasjoner
- Min rolle: Lede lærerne gjennom prosessen ved å være:
 - Tett på og deltagende
 - Pådriver for å utvikle vårt profesjonelle fellesskap
 - Legge til rette for samarbeid

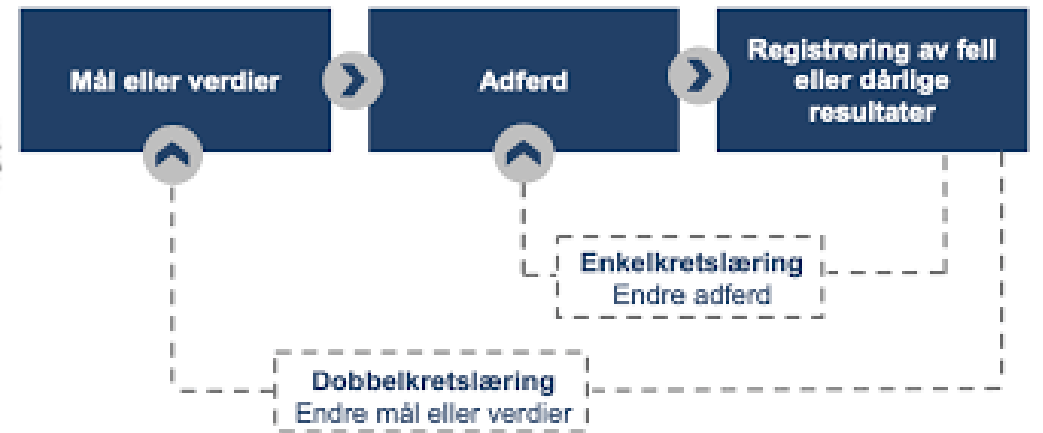
Ledelsespraksis:

- Deltagelse
- Møtestruktur og systematisk arbeid i prosessen
(ledergruppa og ansatte)
- Lærende ledelse gjennom å styrke skolens profesjonelle fellesskap på ulike arenaer

Figur 1. Den ekspansive læringssirkelen. (Engeström, 2001)

Figur 2: Enkel –og dobbelkretslæring

DEKOM i praksis

- Danne felles mål:
 - Hvor er vi? Hvor vil vi? Hva trenger vi for å komme dit?
- Eksterne aktører:
 - NTNU- Bodil Svendsen og Mette Meidel
 - Cecilie Skaalvik-tema motivasjon og lesing
 - Skrivesenteret -NTNU
- Mellomarbeid-aksjonsplaner i praksis
- PLF på lederteam og i rektornettverk

Skriveramme aksjonsplan Selbustrand skole

	Faser	Forklaring
1	Overordnet målsetting <i>Jeg ønsker å.....</i>	Du planlegger din aksjon basert på noe du selv erfarer som en utfordring, noe du ønsker å utvikle. Det kan være store ting (lede arbeidet med å utvikle en leseplan for skolen), men kan også være helt konkrete, små, hverdagslige utfordringer (som å lage undervisningsopplegg, gi tilbakemeldinger osv.).
2	Begrunnelse og planlegging <i>Jeg har valgt dette temaet fordi.....</i>	Begrunnelsen skal utdype hvorfor du har valgt dette temaet/området. Begrunnelsen kan bygge på konkrete erfaringer du har gjort deg. Her legger du en plan for hva du trenger å vite mer om, hvordan du har tenkt å gjennomføre din aksjon. Planleggingen kan også inneholde en tidsplan for et lengre tidsspenn, eller en plan for noe som skal prøve ut fra et møte til et annet.
3	Gjennomføring	Her prøver du ut planlagte handlinger i praksis
4	Observasjon <i>Jeg vil undersøke dette.....</i>	Observasjon av handling. Du samler informasjon om aksjonen. Din egen gjenfortelling, notater, spørsmål til dine mellomledere, dokumenter, lydopptak o.l.
5	Refleksjon	Refleksjon over handling. Deler erfaringer: Vi øver oss på å <ul style="list-style-type: none">• Vise respekt for oss selv og andre• Søke etter og verdsette gyldig informasjon• Involvere andre i beslutningsprosessen• Skape intern forpliktelse
6	Planlegge nye handlinger	Basert på det du har utviklet og utforsket, hva skal du videreutvikle?

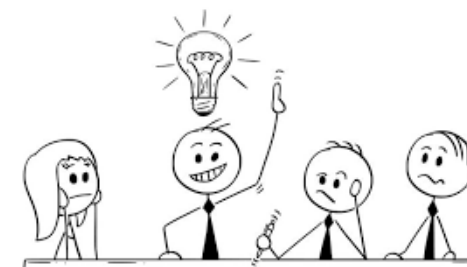
Analyse og drøfting av funn i prosessen

- **Ekspansiv læring**

- Støtte i arbeidet
- Skape på en felles forståelse og reflektere jevnt sammen
- Læring i fokus

- **DEKOM-samarbeidet-felles kompetanseheving**

- Eksterne samarbeidspartnere- motiverende!
- Bottom up, gir mening! Praksisnært!
- Kompetanseheving etter behov!
- Aksjonsplanelegging og utprøving av kunnskap
- PLF på ledernivå og lærernivå-POSITIVT!
- LK2020-Overordna del

Oppsummering og veien videre

- **Systematisk og sirkulær læring**

- Våge å holde seg til temaet over tid
- Kompetanseheving som er praksisnær

- **Endringer?:**

- En styrket kultur med læring i fokus
- Økt psykologisk trygghet-veien mot dobbelkretslæring
- Fortsatt i utprøvningsfasen

- **Viktig å tenke på i DEKOMprosessen:**

- Danne felles forståelse!
- Systematisk arbeid
- Tålmodighet😊

VÆRNESREGIONEN

-Fra fjord til fjell

Fra erfaringsdeling til praksisutforskning
– kolles gjær vi det i praksis?

Etablering av kompetansenettverk i 2018

Kompetansenettverkets rolle som tilrettelegger i DeKom

- Kompetansenettverket valgte utviklingspartner – NTNU
- Det ble laget en samarbeidsavtale mellom kompetansenettverket og NTNU
- Det ble laget en langsiktig plan for arbeidet
- Det ble laget en årsplan for arbeidet
- Det ble lagt til rette for oppstartsamlinger for alle skolelederne og tillitsvalgte i regionen i to omganger

VÆRNESREGIONEN

-Fra fjord til fjell

Erfaringer så langt ...

Tydlig
samarbeidsavtaler

Konkrete og langsiktige
planer

Nettverkskoordinator

Å gjenta målet med
kompetansestrategien
jevnlige

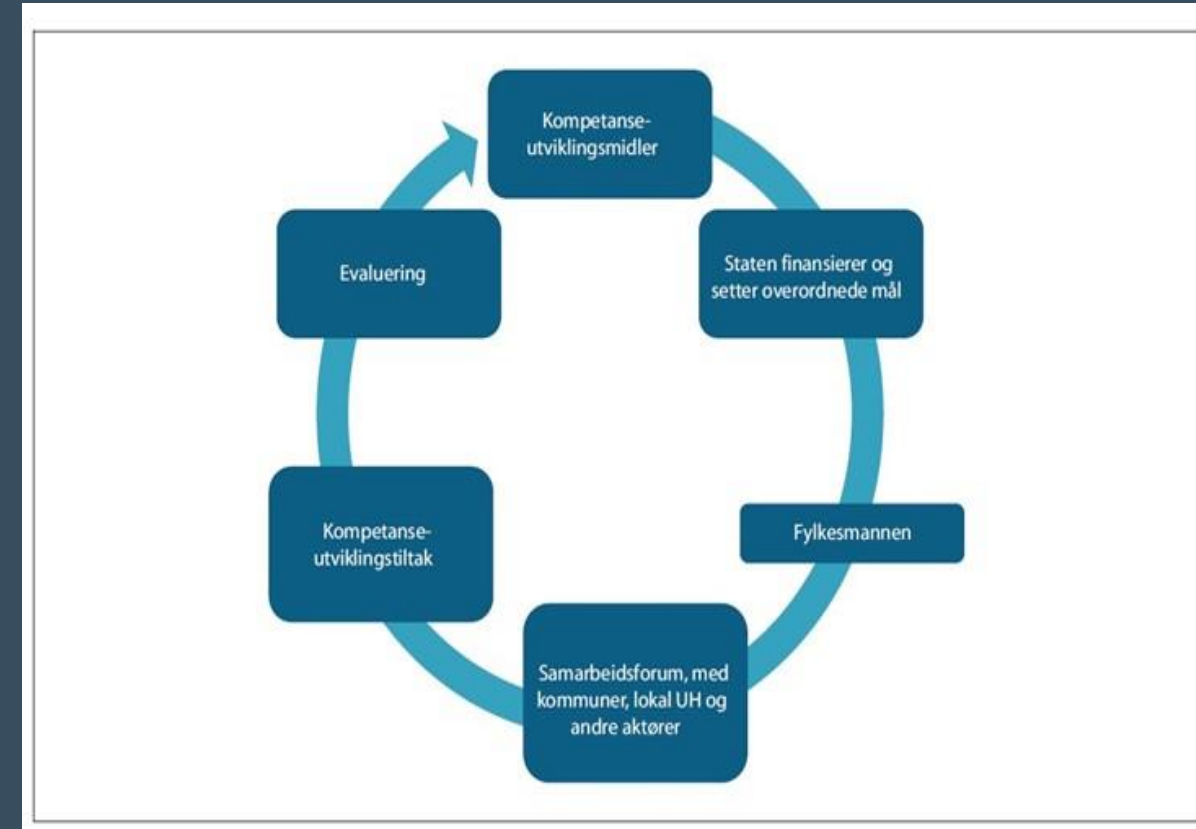
Utfordringer så langt...

Hvem har ansvar for hva?

Har vi felles forståelse av ordningen?

Er den godt nok forankret?

Og hvordan sikrer vi god informasjonsflyt?

Veien videre

Videreutvikle samarbeidet i regionen

Videreutvikle ledernetverkene på tvers av kommunene

Samarbeide om kompetanseutvikling på felles innsatsområder

Og sist, men ikke minst...:

Se på sammenhengen mellom innsatsen i ReKom, Kompetanseløftet og DeKom

Se denne innsatsen opp i mot den såkalte «oppvekstreformen» og endringene i barnevernloven og at dette preger planen vi legger for det forebyggende arbeidet i kommunene våre

VÆRNESREGIONEN

-Fra fjord til fjell

DEKOM det doble formålet

Formativ
intervensjonsforskning
(Engeström, 2011)

Forskere samler data som kan være et **kollektivt speil** til deltakerne, slik at man kan forstå dagens praksis for å utvikle og utforske nye måter å for eksempel gi tilbakemeldinger til elevene på.

Datamaterialet fungerer som et speil på flere nivå: det blir brukt til å **speile tilbake til skolene og lærerne underveis i prosjektet**.

Data blir brukt til å **videreutvikle modellen** mens arbeidet pågår

Data blir brukt til å få **ny kunnskap** om denne modellen for skoleutvikling.

Research – Department of Teacher Education

PLAC: Professional Learning in Assessment Communities

The Professional Learning in Assessment Communities (PLAC) project focuses on the development of assessment communities in schools for professional development. By evaluating policy and data use in education, particularly in the context of established, maintained, and future professional learning is a key objective of the project. The project is active on the globe, including research networks. [H: Research, Evaluation, & Assessment](#)

Current activities

The research group is currently

- [Assessment during Covid-19 \(PDF\)](#): During the schools' lock-down spring 2020, the conditions for teaching, learning and assessment took place online. Moreover, the main objective of the research project is to investigate how home school's assessment and learning activities are affected.
- [SKUV, a project](#) involving 20 schools focusing on assessment literacy, particularly in the context of professional learning.
- [PLUSS](#): Aim is to create professional learning communities for university teachers, where the focus is on teacher education curriculum and assessment as a point for researching and developing professional learning.
- [HeadsUp: Heads Using Professional Learning](#)

Vurderingskultur fra policy til praksis
Skoleutvikling
Lærende ledelse
Partnerskap mellom skole og lærerutdanning

Vurdering for læring (FIVIS)
Ungdomstrinn i Utvikling
Skolebasert kompetanseutvikling i vurdering (SKUV)
DEKOM
Going Gradeless
Covid-19

Leader of research group

Lise Vikan Sandvik Professor in education

+47-73595290 +47-91785002

lise.sandvik@ntnu.no

Department of Teacher Education

Steering group

Anne Berit Emstad Innovation leader Professor

+47-73590473 +47-98452633

anne.emstad@ntnu.no

Department of Teacher Education

Henning Fjørtoft Professor of Norwegian Didactics

+47-73590531 henning.fjortoft@ntnu.no

Department of Teacher Education

Members of research group

Arne Kristian Amdal Assistant Professor

Foreløpige funn rektor PLF

Verktøy som
aksjonsplaner og
møtestrukturer modellerer
metoder og strukturer til
bruk i egen skole

Vi samler data

<https://s.ntnu.no/dekom>